Leidingdeel bij handreiking Kijk eens in de spiegel

Schriftgedeelte

Genesis 1:26-31

Thema's

- God heeft ons geschapen naar Zijn beeld en gelijkenis. Hij kijkt naar je innerlijk, naar wat er in je hart omgaat.
- Door de zonde zijn we het beeld van Hem kwijtgeraakt.
- De kinderen leren dat de Wet van God een spiegel is voor hun leven met Jezus.
- De kinderen kennen de samenvatting van de wet: God liefhebben boven alles en de naaste als onszelf.
- De kinderen leren hun vrienden en vriendinnen in gebed bij God te brengen. Hij wil hun Vader en Hemelse Vriend zijn.
- Vriend-zijn is niet altijd makkelijk. Daar hoort ook bij dat je soms alleen staat, dat je in de steek gelaten wordt of dat je je ondanks vrienden eenzaam kunt voelen. De Heere Jezus is een volmaakte Vriend.

Exegeses

Genesis 1:26-31

Vers 26 God maakt de kroon op Zijn scheppingswerk: de mens. Bijzonder is het overleg dat de Heere als het ware met Zichzelf heeft. Daarbij kunnen we denken aan het, zeker voor kinderen, toch wel moeilijke begrip: Gods Drie-eenheid: Vader, Zoon en Heilige Geest. Iets daarvan komen we ook al tegen in vers 2: 'De Geest Gods zweefde op de wateren.'

Vers 27 Deze mens zal gemaakt worden naar Gods beeld en gelijkenis. De mens zal op God lijken, trekken van God vertonen. Die trekken zijn alles waarin een mens verschilt van het overige leven. Maar vooral gaat het om 'ware kennis, gerechtigheid en heiligheid' (HC vraag en antwoord 6 en Efeze 4:24 en Kolossensen 3:10).

Daarbij komt duidelijk zijn verbondenheid met het stof der aarde tot uitdrukking. Hij maakte de mens uit aarde. En Hij blaast hem de levensadem in. Zo ontvangt de mens van zijn Schepper het leven. Hij kan liefhebben, zich dingen herinneren, in relatie met God leven, kiezen. God maakte hem tot een levende ziel; de mens heeft een zielenleven.

Vers 28 Ook legt God in de mens de levenskracht om zich voort te planten. Dit komt uit in de zin: 'God zegende hen.' De eerste mens heet Adam, letterlijk 'mens'. Het werd de eigennaam van de eerste mens. De mens krijgt als taak om de hele schepping goed te beheren: het rentmeesterschap.

Genesis 3:1-15

Vers 1-6 Dat de slang listig genoemd wordt, hoeft op zich niet negatief te zijn. Het dier is een zeer goede schepping van God (Genesis 1:35). Uit het feit dat de slang sprak, kon Eva merken dat er iets ongewoons aan de hand was. Ze weet niet dat de duivel zich bedient van dit dier. De slang-duivel overdrijft de strekking van het gebod door te suggereren dat de mens van geen enkele boom mag eten. Er staat nergens in de Bijbel dat de boom der kennis des goeds en des kwaads niet aangeraakt mag worden. Gods wet wordt strenger voorgesteld dan dat hij is. De duivel-slang geeft de vrouw een

misleidende geruststelling. Volgens hem is de mens eigenlijk blind. Door te eten zal hij inderdaad goed en kwaad leren kennen. Helaas, door bittere ervaringen. Gods gebod lijkt beperkend, maar is in wezen beschermend en goed. Satan ontkent dit hier, beschuldigt God en maakt Hem tot een leugenaar. De boom heeft een drievoudige aantrekkingskracht: hij is goed om van te eten, hij ziet er prachtig uit en het is aantrekkelijk om door die boom verstandig te worden. De zonde begint met het zien, vervolgens met het denken (begeren), en tenslotte door de daad (Exodus 20:17). Het is van belang weerstand te bieden aan verleidingen (1 Korinthe 10:12-13; Jakobus 1:12-18). Samen zijn ze ongehoorzaam aan hun Schepper, die hen als Zijn kinderen in Zijn prachtige schepping een plek gegeven heeft.

Vers 7-13 Adam en Eva krijgen meteen meer kennis. Ze zien in wat er werkelijk gebeurde. Ze kennen goed en kwaad, echter niet zoals God dat kent. Er komt een gevoel van vervreemding als man en vrouw ten opzichte van elkaar. Het besef van naaktheid hoeft nog geen ontwakend schuldgevoel te zijn; de onschuld uit hoofdstuk 2:25 is verdwenen. Vijgenboombladeren zijn de grootste van alle bladeren in het Midden-Oosten. Hiermee bedekken ze zich voor elkaar en voor God. Het vervolg heeft de structuur van een gerechtelijke procedure: opsporing en aanhouding van de dader, ondervraging of verhoor, verdediging, uitspraak. De HEERE straft ze niet direct, maar Hij gaat de mens achterna. Ze horen Zijn stem of geluid via de wind van de dag. Ze zijn, als zondaar, bang om Hem onder ogen te komen (Lukas 23:30). Het woord 'wandelen' kan er op wijzen dat God in mensengedaante verscheen, maar kan ook wijzen op het aanwezig zijn van de HEERE (Leviticus 26:12). De HEERE roept Zijn schepsels ter verantwoording. Adam wordt, als hoofd en als eerst verantwoordelijke, aangesproken. Tegelijk ligt in de roep 'waar zijt gij?' Gods opzoekende zondaarsliefde. Deze begint in Genesis 3:9 en loopt uit in de komst en het borgwerk van de Heere Jezus. Ook vandaag klinkt de zoekende zondaarsliefde in het doorgeven van Zijn Woord. De vraag nodigt ook uit om te voorschijn te komen en eerlijk schuld te belijden. Dat laatste gebeurt niet. Adam probeert zijn schuld te ontwijken. De drang naar zelfhandhaving is sterk en kan alleen omgebogen worden door het werk van Gods Geest. Adam beseft dat de vijgenboombladeren onvoldoende zijn om zijn naaktheid te bedekken. Met de woorden 'de vrouw die Gij mij gegeven hebt' geeft hij indirect God Zelf de schuld. Uit de woorden in vers 13 spreekt ontzetting. De HEERE blijft niet onbewogen onder de wandaad van Zijn liefste schepselen. Eva geeft de slang de schuld. Door de zonde is niet alleen de relatie tussen God en mens, tussen mensen onderling, maar ook tussen mens en dier aangetast.

Vers 14-15 Het vonnis volgt. De slang wordt vervloekt. Een vervloeking houdt allerlei soorten onheil en rampen in die over de aangesprokene zullen komen. Het gaan op de buik wijst op kwetsbaarheid. Het eten van stof is een uiterste vernedering (Jesaja 49:23; Micha 7:17; Jes.65:25). Uiteindelijk is deze vloek bedoeld voor satan. Hoewel Adam en Eva de dood verdiend hebben, komt God met de belofte van leven, de moederbelofte. Het is de eerste van alle beloften. Er komt een voortdurende vijandschap tussen het zaad van de slang en het zaad van de vrouw. De duivel is de mensenmoordenaar vanaf het begin en heeft het voorzien op hun verderf. Uiteindelijk zal de Heere Jezus satans kop vermorzelen. Satan zal Christus en Zijn gemeente wel vervolgen. De 'verzenen' verwijst naar de hiel, een makkelijke prooi voor een kruipende slang.

1 Samuël 20

Vers 1-4 Vanwege Sauls poging hem in Rama te pakken te krijgen (1 Samuël 19) is het David wel duidelijk dat hij ook daar niet veilig is voor Saul. Hij zoekt raad bij Jonathan. Dat is een gevaarlijke

stap, want daarvoor moet hij naar Gibea. Jonathan gelooft niet in een voorbedacht plan van zijn vader. Het gebeurde uit hoofdstuk 19 beschouwt Jonathan blijkbaar als een vlaag van woede, die voortkomt uit de boze geest. Uit het feit dat Saul alles met Jonathan bespreekt, blijkt hun vertrouwelijkheid. David denkt dat Saul zijn plan bewust voor Jonathan verzwijgt. Jonathan had immers eerder Sauls plan verraden? (1 Samuël 19:2) Maar David verzwijgt dit vermoeden tegen Jonathan. David zegt dat Saul zijn plan wel zal verzwijgen, om hem (Jonathan) niet onnodig verdriet te doen. Jonathan laat zich overtuigen, en stelt zich open voor Davids verdere plannen.

Vers 5-8 David stelt een test voor. Bij elke nieuwe maan houdt Saul een feestelijke maaltijd ter ere van de HEERE (Numeri 10:10). De reden die David voor zijn afwezigheid geeft, is op zich geloofwaardig, maar als Saul echt kwaadwillend is zal hij het als een smoesje zien. Sauls woede verraadt dan dat hij David bij de maaltijd had willen hebben, om hem gevangen te kunnen nemen. David pleit op het verbond dat hij eerder met Jonathan heeft gesloten. (1 Samuël 18:3) De HEERE Zelf is getuige van dat verbond. Zozeer is David overtuigd van zijn onschuld, dat hij Jonathan aanbiedt dat deze hem mag doden als hij toch iets verkeerds heeft gedaan.

Vers 9-11 Jonathan twijfelt niet aan Davids onschuld, maar nog wel aan Sauls kwaadwillendheid. Hij doet een beroep op Davids vertrouwen: ‘David, je weet toch wel dat ik, wanneer ik iets van een moordplan zou weten, dat aan jou zou zeggen?’ David twijfelt daar niet aan, maar vraagt zich wel af of Jonathan straks nog in de gelegenheid zal zijn hem te waarschuwen. Jonathan neemt David mee naar het veld, omdat ze daar in alle rust kunnen spreken.

Vers 12-17 Door de Naam van de HEERE aan te roepen, maakt hij de HEERE tot getuige van wat hij nu gaat zeggen. In vers 13 gaat Jonathan daarop verder. De formulering ‘alzo doe de HEERE…’, is een eed. De HEERE mag Jonathan straffen, als hij zich niet aan zijn beloften houdt. Hij belooft nogmaals dat hij David alles zal vertellen wat hij te weten komt. In de zegen die Jonathan aan David meegeeft, stelt hij David op één lijn met Saul. Hiermee maakt Jonathan duidelijk dat hij weet dat David, en niet hijzelf, Saul zal opvolgen als koning van Israël. Jonathan wijst David ook op de andere kant van het verbond. Hij vraagt David om, wanneer hij dan koning is, ook aan Jonathan en zijn nagelacht de ‘weldadigheid des HEEREN’ te bewijzen. Daarmee bedoelt Jonathan: hen sparen en voor hen zorgen. Het kwam in het Oude nabije Oosten namelijk vaak voor dat een nieuwe koning al het nageslacht van de oude koning uitroeide. De tweede helft van vers 16 haakt aan bij vers 15. Jonathan weet dat waarschijnlijk ook Saul valt onder de ‘vijanden Davids’. In vers 16 wil hij daarom benadrukken dat het niet David zelf, maar de HEERE moet zijn die deze vijanden straft. Jonathan laat ook David deze eed bekrachtigen.

Vers 18-19 Nu wordt eerst het plan verder uitgewerkt. Drie dagen lang moet David zich zo goed mogelijk schuil houden. Daarna moet David dichter bij de stad Gibea komen, en wel op de plek waar hij zich in 1 Samuël 19:2 ook al had verstopt. ‘Ezel’ is een eigennaam.

Vers 20-23 Om te voorkomen dat een eventuele spion van Saul David zou zien, bedenkt Jonathan een plan. Evenals in hoofdstuk 19 kan David vanuit zijn schuilplaats dan horen wat Jonathan zegt. Ter afsluiting bekrachtigt Jonathan nogmaals het gemaakte verbond.

Vers 24-29 Tijdens de maaltijd zit Abner op de bevoorrechte plaats. Jonathan zit iets verder weg. Omdat de maaltijd tot eer van de HEERE is, moeten de gasten rein verschijnen. De onreine toestand

duurt normaalgesproken één dag. Als David dus de tweede dag ook niet aanwezig is, ruikt Saul onraad. In de uitspraak 'zoon van Isaï' klinkt minachting door. Dat David door zijn 'broeder' is geboden, betekent dat zijn broer speciaal is gekomen om hem te roepen. Jonathan wil daarmee duidelijk maken dat hij Davids verzoek toch niet kon weigeren.

Vers 30-34 Saul prikt door de smoes heen. Hij maakt Jonathan uit voor bastaardzoon. Door Jonathans gedrag komt het koningshuis van Saul in gevaar. Zulk gedrag kan niet van Sauls eigen zoon zijn. Jonathan geeft door zijn gedrag de indruk dat zijn eigen moeder een buitenechtelijke zoon heeft. 'Kind des doods' betekent dat David is voorbestemd om te sterven. Jonathan neemt het nog één keer op voor David, maar Saul is zo door het dolle heen dat hij zelfs zijn eigen zoon wil doden. Woedend verdwijnt Jonathan van de tafel. Later gaat die woede over in verdriet. Zozeer zelfs dat Jonathan niets meer eet.

Vers 35-39 Jonathan schiet zijn pijlen over de wachtende knecht heen. De woorden waarmee Jonathan zijn jongen aanspoort, laten er geen onduidelijkheid over bestaan. David moet vluchten voor zijn leven. Haast is geboden (vers 38).

Vers 40-43 Jonathan en David durven het toch aan om elkaar nog even persoonlijk te ontmoeten. Met 'zuidzijde' zal de zuidzijde van de steen worden bedoeld. (vers 19) David bewijst Jonathan eer door voor hem te buigen. De beide vrienden weten dat dit waarschijnlijk de laatste ontmoeting tussen hen beiden is. Ze zijn beiden emotioneel, maar David huilt het meest. Nogmaals wordt het verbond bekrachtigd. Dan nemen ze afscheid en keert Jonathan terug naar Gibea.

Geloofsleer

- HC Zondag 1 De enige troost in leven en in sterven.
- HC Zondag 23 Rechtvaardig zijn voor God.
- HC Zondag 34-44 De wet van God.
- DL 3 en 4 De schepping van de mens en de bekering tot God.
- NGB art. 14 Geschapen naar Gods beeld en onze onbekwaamheid om goed te doen.

Gebedspunten

- Licht van de Geest om bij onszelf onze zonde en ongehoorzaamheid te ontdekken.
- Gods Woord als spiegel: zien, dat we zo niet verder kunnen leven maar het bloed van de Heere Jezus Christus nodig hebben om gered te zijn.
- Verlangen om oprecht voor Hem te leven.
- God liefhebben boven alles en onze vrienden als onszelf.
- Dank voor de vrienden in ons leven.
- Oog en medeleven hebben voor kinderen, die het moeilijk hebben.

Psalm- en liedlijst

Psalmen

8:1 Heer, onze Heer, grootmachtig Opperwezen
8:4 Mijn God, wat is de mens dan op deez' aarde

119:32	Ik ben een vriend, ik ben een metgezel
133:1	Ai ziet, hoe goed, hoe lief'lijk is 't, dat zonen
133:3	Waar liefde woont, gebiedt de Heer den zegen
139:1	Niets is, o Oppermajesteit
139:2	G' omringt mijn gaan en liggen, Gij
139:9	Gij hebt, wijl niets Uw oog weerhoudt
139:14	Doorgrond en ken mijn hart, o Heer
148:1	Looft God, zingt eeuwig 's Heeren lof
148:4	Looft, kruipend wild en tam gediert'

Liederen (Zangbundel)

ZB 2	Alle roem is uitgesloten
ZB 7	Als 'k in mijn jonge leven U vergat
ZB 70	Heer', U bent mijn leven
ZB 181	Welk een Vriend is onze Jezus
ZB 182	Welzalig de man die niet wandelt
ZB 184	Wie liefheeft kent God
UAM 144	Heer, Gij hebt dit aardse leven (melodie: psalm 61)
UAM 161	Hinneh mah tov oemah naiem

Introductie op het werkboekje

Deel de werkboekjes vast uit. Vraag of de kinderen het boekje nog even dichtgeslagen voor zich houden.

Doe met twee leidinggevenden een voordracht over 'in de spiegel kijken'. Neem hiervoor een spiegel mee en wat haarspelden, eventueel een ketting, sjaal of een ander kledingstuk. Vergeet niet om een Bijbel en dagboek bij de hand te hebben.

Persoon A:
'Mm, mm, moet je nu toch weer kijken! Ik zie er ook nooit leuk uit! Kijk, ik krijg m'n haar niet eens goed en heb je die pukkel al gezien? (Schik ondertussen je haar anders, doe event. een sjaal om, enz.) Op school zullen ze wel denken: Zij is ook de knapste niet en dat zal ze nooit worden ook'.
Bah, ik heb helemaal geen zin meer om naar school te gaan. Ik kan maar beter thuis blijven. Mijn dag is toch al verknoeid'.

Persoon B:
Hèhè, ik ben eindelijk wakker. Tsjongejonge, waarom moet ik er toch altijd zo vroeg uit? Dat is echt niks voor mij! Eens even kijken… wat zal ik eens in mijn haar doen vandaag? Oh… de gel is bijna op. Nou ja, dan maar even m'n gezocht wassen en m'n haren kammen. Ik hoef niet perfect te zijn, ik ben wie ik ben. Zo, volgens mij ben ik er voor vandaag klaar voor. Ik ben wakker en heb zin in deze dag!

Praat met elkaar door over de verschillen tussen deze twee mensen. Hoe gaan de kinderen met deze dingen om? Hoe dankbaar zijn zij om hoe ze geschapen zijn?

Werkboekje

De kinderen mogen het werkboekje erbij pakken en opendoen. Laat hen de eerste vraag uit het boekje samen maken.

Antwoorden vraag 1

a. Hoe vaak kijk jij in de spiegel?
   Eigen antwoord.
b. Waarom kijk jij in de spiegel?
   Bijvoorbeeld om te kijken of je haar goed zit, of je kleren bij elkaar passen, enz.
c. Vind je het leuk om in de spiegel te kijken of word je er juist onzeker van?
   Eigen antwoord.

Vervolgens link naar de Bijbelstudie (Genesis 1)

Iedereen wordt weleens onzeker van zijn/haar eigen spiegelbeeld. Er zijn altijd wel anderen die knapper zijn dan jij. Waar gaat het om in het leven? Dat je veel met je uiterlijk bezig bent en ontevreden hierover blijft, of dat je dankbaar bent om wie je bent? God heeft jou geschapen naar Zijn beeld!

Beginzin voor de Bijbelstudie

In Genesis 1 en 2, maar ook in andere Bijbelgedeelten, kun je hierover lezen. Zoek in je Bijbel Genesis 1 op. We gaan vers 26-31 samen lezen.

Antwoorden vraag 2

In een spiegel zie je hoe je er zelf uitziet. Maar ieder mens is uiterlijk weer anders.

a. Lees vers 26 en 27. Wat staat daar over de schepping van de mens?
   God heeft ons gemaakt naar Zijn beeld en Zijn gelijkenis.
b. Wat zegt de Heere in vers 31 over alles wat Hij gemaakt heeft?
   'En ziet, het was zeer goed'. God is blij en dankbaar voor alles wat Hij gemaakt heeft.
c. Hoe zag de Heere de mensen, die Hij had gemaakt?
   Ook de mensen waren goed; ze waren volmaakt, dus zonder zonde.

Spiegelen

Oplossing: 'Ik loof U omdat ik wonderlijk gemaakt ben', naar psalm 139.

Introductie op de volgende Bijbelstudie (Genesis 3)

Lees samen met de kinderen Genesis 3:1-15 en vervolgens het stukje tekst in het werkboekje.
In dit Bijbelgedeelte lees je, dat Adam en Eva ongehoorzaam zijn aan God. Zondigen betekent dat je je doel mist. Je vergeet daarbij de opdracht die de Heere Zelf in Zijn wet aan ons gegeven heeft: je moet God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. Adam en Eva zijn bang geworden om God te ontmoeten en ze geven de schuld aan de slang, de duivel.

Praatvraag

Schaam jij je ook weleens voor iets wat je verkeerd gedaan hebt? Geef je dan ook de schuld aan een ander? Hoe voel je je daarbij?
De kinderen denken bij deze vraag na hoe Adam en Eva zich gevoeld moeten hebben. Zelf doen zij ook verkeerde dingen. Vaak heb je daar later spijt van, maar dan is het te laat. Om je zonden te verbergen

kun je de schuld aan een ander geven. Uiteindelijk lost dit niets op en maak je het hiermee alleen maar erger. Je doet jezelf, de ander en God hiermee verdriet.

Verwerking
Denk met de kinderen mee. Zondigen is vaak een proces. Je ziet iets, je wilt het graag doen en vervolgens ga je tegen je geweten in mee met de zonde. In dit gedeelte zie je heel duidelijk deze volgorde van 'tot zonde komen': zien – begeren – doen. Eva zag dat de boom mooi was, ze begeerde een vrucht en ze nam en at de vrucht. Vervolgens trekt ze ook Adam mee in de zonde.
Laat de kinderen nadenken welke dingen hen (kunnen) verleiden tot zonde. Zondigen is je doel missen en daarbij horen dingen die je bij God vandaan houden. Dit kan per persoon heel verschillend zijn. Voor sommigen kan de computer tot zonde leiden, voor anderen juist helemaal niet. Denk ook aan roddelen, koekjes stelen, lelijk doen tegen anderen, nare gedachten, enz.

Introductie op het stukje over de lachspiegel

Schrijf op een bord de woorden: *zonde*, *doel missen*, *vertekend beeld* en praat daar met de kinderen over door. Misschien kun je als leidinggevende een vervormende spiegel meenemen. Bijv. een spiegel van een vrachtwagen of een verlengspiegel van een caravan. Dan vergeten de kinderen dit beeld minder snel!
Lees met de kinderen de tekst in het werkboekje en beantwoordt daarna de vragen:

Antwoord vraag 3
Wat zeggen anderen over jou als ze naar jou kijken?
Eigen antwoord. Probeer goed te luisteren wat er onder de kinderen leeft. Zijn zij tevreden met zichzelf of zijn ze heel erg bezig met wat anderen van hen denken?

Antwoord vraag 4
Doe jij jezelf voor, zoals je echt bent?
Eigen antwoord. Bevraag de kinderen erop, of het uitmaakt in welke situatie ze zich bevinden: onder vriendjes,naar vreemde mensen toe, als ze iets hebben gedaan waarvan ze weten dat het niet goed is, etc.

Antwoord vraag 5
Hoe word jij eerlijk en oprecht?
Door te luisteren naar anderen als ze je wijzen op tekortkomingen of 'foutjes'. Door te willen leren van die ander. Maar ten diepste bewaart alleen een leven dicht bij de Heere je voor onoprechtheid.

Lees opnieuw met elkaar de tekst in het werkboekje. Geef de kinderen vervolgens bij vraag 6 de gelegenheid om twee poppetjes te tekenen in de schilderijtjes.

Antwoorden vraag 6

a. Hoe zou jouw vriend(in) jou omschrijven?
   Houdt er bij deze vraag rekening mee, dat de kinderen vooral zullen komen met uiterlijke kenmerken (haarkleur, kleur van de ogen, kleding) of vaardigheden (zij kan goed tekenen, hij is goed in sport). Probeer hen uit te lokken tot een beknopte karakterschets van zichzelf.
b. Zijn er dingen waarin jullie op elkaar lijken?

Denk bijvoorbeeld aan intelligentie, haardracht, kleding, gezinsgrootte, hobby's, sport, snelheid, netheid.

c. Zijn er dingen, die je niet fijn vindt van elkaar?
Denk o.a. aan de dingen die bij vraag b genoemd zijn. Iedereen is verschillend, niemand is hetzelfde geschapen. Soms vinden wij een karaktereigenschap van de ander 'vervelend', omdat wij daarin een tegenpool zijn. Bijvoorbeeld: "ik ben nogal bang uitgevallen, maar mijn vriend durft alles. Soms vind ik dat hij teveel bluft". Of: "ik ben zelf erg netjes op mijn spulletjes, maar als mijn vriendinnetje komt spelen, laat ze al mijn spullen rondslingeren na het spelen; daar word ik weleens kwaad om".

d. Denk jij van jezelf dat je een goede vriend(in) bent voor een ander?
Stimuleer de kinderen ook na te denken over het 'waarom' ervan.

e. Wat is volgens jou nodig voor een goede vriendschap?
Dat je van de ander houdt, dat je er voor hem of haar bent, zowel in leuke als in moeilijke tijden. Dat je elkaar vertrouwt en elkaars geheimen kunt bewaren. Dat je eerlijk bent en het kunt uitpraten als je ruzie hebt gehad. Dat je het voor elkaar opneemt. Dat je weet wat voor de ander belangrijk is en dat je hem of haar daar een plezier mee wilt doen.

Praat met de kinderen door over vriendschap.

Veel mensen zijn in een vriendschap gericht op zichzelf. Ze willen een vriendschap omdat ze er zelf beter van worden. Maar ware vriendschap is juist gericht op de ander.

- Ware vrienden accepteren elkaar. Ondanks de verschillen die er zijn en de wat minder fijne kanten van elkaar, komen ze voor elkaar op en kiezen ze er voor om van elkaar te houden.
- Ware vriendschap geeft. Een vriendschap is niet altijd gemakkelijk. Binnen een vriendschap is het heel belangrijk dat er openheid en eerlijkheid is, ook al is dat niet altijd gemakkelijk. Soms moeten we ons ook kwetsbaar opstellen, onze moeiten delen, onze verlangens delen, met de kans niet begrepen te worden of uitgelachen te worden.
- Nog een belangrijk kenmerk binnen een vriendschap is vergeving. Het is heel belangrijk dat wanneer er fouten gemaakt worden, je gekwetst wordt, er vergeving mogelijk is.

Introductie op derde Bijbelstudie

Vertel de kinderen het volgende: niet wat je 'bereikt' is het belangrijkste, maar wat God je geeft (anders dan de mensen om je heen)!
Lees naar aanleiding daarvan 1 Samuël 18:1-4 en 1 Samuël 20:17 en 42, en maak de vragen.

Antwoord vraag 7

David zal koning worden in Jonathans plaats. Is Jonathan jaloers op David?
Nee, Jonathan vond zichzelf niet beter en hij was niet jaloers op David. Deze twee vrienden hebben elkaar lief als zichzelf. Ze hebben alles voor elkaar over en ze beschermen elkaar.

Praatvraag

Ben jij weleens jaloers? Hoe voel je je dan? Hoe langer je jaloers bent, hoe moeilijker het is om ertegen te vechten en de gevoelens te laten verdwijnen.
Als je jaloers bent voel je je naar of negatief omdat een ander iets heeft dat jij niet hebt. Laat je niet door die jaloersheid leiden, dan wordt het vaak alleen maar erger! Probeer te accepteren dat jij die goed eigenschap, die mooie Nintendo of die intelligentie niet hebt. Wees blij voor de ander!

Antwoord vraag 8
Waaraan kun je merken dat Jonathan alles voor David over heeft?
Jonathan gaf zijn kleren, mantel, boog en gordel aan David. Hij pleit bij zijn vader Saul om het leven van David te sparen.

Antwoord vraag 9
Denk aan je beste vriend(in). Wat heb jij voor hem/haar over?
Eigen antwoord.

Antwoord vraag 10
Hoe komt het, dat Jonathan en David eerlijk en trouw zijn aan elkaar?
Zij kennen en dienen de Heere. Hij is de allereerste in hun leven. Zij doen wat Hij van hen vraagt; zij hebben de Heere lief boven alles. Daarna houden zij van hun vriend als van zichzelf. Jonathan en David voldoen daarmee aan de twee grote geboden, die de Heere Zelf gegeven heeft.

Ontcijfer de code
Oplossing*: Ik ben een Vriend, Ik ben een Metgezel van allen die Mijn Naam ootmoedig vrezen,* Psalm 119:32 berijmd.
Als je de Heere dient en Hem liefhebt, dan waakt Hij over jou. In Genesis 39 staat bijv. wel 5 keer: 'En de Heere was met Jozef'. Zo is dat ook bij jou, als jij de Heere dient.
Door middel van de Heilige Geest wil de Heere in jou wonen. Je merkt dat God jou helpt in het dagelijks leven en in moeilijke situaties. Hij geeft je kracht om verder te gaan en om vol te houden. Hij wil in jou wonen en dat kun je ook merken in bijv. het feit dat je graag naar de kerk gaat of liederen of psalmen over Hem wilt zingen.